

980 1000 96 i i i

**Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.**

Za staw spróchny
Napoj móchny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrny
Přez spar měrny
Čerstwosé da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočí ty.

Z njebjes mana
Njech ôi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

¶ Serbske njeđžeske lopjeno. ¶

Wudawa ſo kóždu ſobotu w Gsmolerjez ſtihicjischčeřni a pſacji ſchtwórtſčtnje 2.— hr. ſ portom 2.50 hr.

9. niedzela po Świątej Trójcy.

Jeſaja 61, 1. Wón je mje pójſtał, ſo bých khudym pſchiþowjedat
to evangeliou a ſo bých ſaſhojil roſtamone wutroby.

Stwójata njedžela je džen̄ka. Džen̄í wotpocžotwania ja tych čłowjeków. Te poła, na fotrychž hiszczęce wcžera th̄bzazh̄ pilnych ruków dželachu — džen̄ka stejja wopuszczena, njedželski měr wotpocžuje na połach. Tež w salach, wulfich fabrikow je džen̄ka měr, wſchitzh̄ ludžo ſu džen̄ka jich městno dželka wopuszcžili, so býchu džen̄í wotpocžotwania ſtwiecžili, džen̄í měra, Boži džen̄ — ſtwjatu njedželu. W th̄dženju, tu ſo staroscze na wutrobu čłowjeków położeja, tu ſu staroscze husto dośćz tak wulſte, jako wulſta hora, a my husto dośćz pſched tajſej horu staroscžow ſtejimy ſ tym prafcheniom: tak budžemy ju pſchewinhež móz?

Tu pſchiindže ta njedžela, tu wostaji čłowjek wschitfe ſtwoje
ſtaroſcze wonka na poſach ležo aбо w fabrifach, tu ſtwěczi
ſkloncžko luboſcze a ſtwěrnoſcze naſcheho lubeho Wótza w njebje-
ſach tak krafñje nad tych čłowjekow. Tu dže pravte Bože džěcžo
ſemſchi, ſo bý ſebi tam nowu móz wot Boha Wótza wuproſhlo,
nowu móz ſa te ſtaroſcze noweho twdženja, a ſo bý teho wo-
žohnotwanje proſhł, bjes ſotrehož žohnotwanja wschitfe naſche
džělo podarnto je. Tu w Božim domje ſo ſtwjate eangelion wot
teho prěduje, ſotrehož je Bóh tón ſenjew pójſał, ſo bý khudym
pſchiipowjedať to evangeliyon a ſo bý ſahojit roſkamane wutroby.

Ale khodža dha to naščim čašču pſchi njedželi hisčče
wſchitzh ludžo ſe mſchi? Ach hnadž je ſo temu abo tamnemu
kheſcziſjanej tež tač ſchlo, jačo wón ſe mſchi džesche, dha je wón
ludži ſettak, niž tež njedželu hisčče to dželacžerſtej drasče na
volu džechu a tam dželachu. Haj, hnadž tač nětore wot teho abo

tamného domu tvé, so ſo tam nježel u tež tak džeta, taž na východném dnji. Bohužel ſu tola w naschim czaſiu tak wjele ſudzi, fiž nježel u jenož hiſhceže pſches to ſnaja, ſo móža nježel u wjazd ſtakacž a rejtvacž hacž we východných dnjach, ſa kotrých nježela nicžo dale njeje, hacž džení wožebitých wježelom.

Khudži ludžo, wobżarowani ludžo, kiž njejedželi njeſnaja. Tucži tež njeſnaja žadhn měr w Bosy. Woni njeſnaja wjazh to krafne žórlo, s fotrehož woda wěczneho žiwjenja žórli, Bože ſkotwo. Woni nicžo wjazh njeſnaja wot teho, kiž pſchi kóždej njejedželi poła nich steji a hdvž njejedželske swoňh pſches kraj swoňja, jim pſchitwoſa: „Njejedžela je dženža, woſtaj twoje dželko dženža ležo, dženža hluſča woſzrebje twoja dusčha twojemu Wótzej we njebjeszach.“ Ja měnju, woni njeſnaja wjazh Jefuža, teho Gbóžniſa.

Haj, moji luti, to je ta nasa nascheho czaſha, so c̄zto vjeſkojo tak husto Ŝesuſha wjazh njeſnaja. W dnjach swoža, dha woni jeho njeiſu trjebali, a potom tež w czaſach nush njevjeđza, schte ſ nim cžinicž. Woni wjazh njevjeđza, so je Ŝesuſ runje poſkla-uy, „so by ſaſojit roſlamane wutroby“. Šeak wjele tħażi ludzi w naſchini czaſhu tola czaſ ţitvojenja ſ wulſkim brěmjenjom na wutrobje poſches ūwet khodža, a teho wjazh njeſnaja, fiž ſ wu- poſcheſtrjenymaj rukomaj na tħiżu wiċċa a tež jid ſpoſitva o jich potvita: pojeze ūem ke mni wſchitħu, fiž wħi ſprózni a wob- czeženi scže, ja chzu waſ moſchewicž. Ach, so bħdu tola ſaſo jich wjele tutón hloß naſcheho Krijeſa Ŝesuſha kħijscheli, woſgebje w naſchih frudnich czaſach.

Pschetoz m̄h tola džen̄ka wſchitzh we wulcej nus̄h stejim̄h.
Hdže je naſch mózny kraj woſtaſ. Hdže namakaja wožebje Šcer-
bjo džen̄ka jich mózny kraj? Hdže ſu naſche ſubka, hdže je

wschitko to, schtož km̄y ſebi naſutowali w czaſach mera. Do procha padnylo je wschitke naſche ſbože.

A ja měnu, moji lubi, ſo je to ras zvle krafne, ſo ſo ras wschitke ſemſke ſubla hromadze ſrojefu, ſo wschitko to hromadze padne, na cjož km̄y w tutym živjenju naſchu hnadijiu ſtajili. Čeho dla? Teho dla, ſo je naſche čłowjestwo tola nětcole ras zvle ſwořenje muſowane, ſo ſaſo k temu wrózicę, wot kotrehoz my věmy: „Bjes teho tam horkach w njebjieſach tola njeñde w naſchini cžlowjefkim živjenju.“

Kaſ někotry je w tuthy czaſach muſy wschitke ſwoje naſutowane pjenyſh ſhubil. Haj, kaſ někotry je byl, kij je mi předawſhich czaſach ſo khvalil: mi ſo njemóže žane njesbože ſtaſc, ja cjož mojeho živjenja žaneho Boha a tež žaneho cžlowjeka wjazy njetrjebam. Ja mam pjenyſe doſez. Kij je ſo khvalil: měj nět ſotpocžink ſuba dufcha, jeh a piſ a budz dobreje myſle. — A dženža khodži wón jako proſcher woſko. Haj, dyrbi tola žaloznje bhež, ničo wjazy měc, a pschi tym hiſcheze ničo wjazy wjedžec wot Boha Wótza a wot teho, kotrehoz wón poſkaſ ſo, ſo by tym khudym pschipovjedaſ to evangeliſon.

Ale tu widži hiſcheze druhich ludži ſo pschibližowac ſ roſlamane wutrobu. Zich najlubſhich ſu khowac dyrbiſi do rova, w rowje leži wschitke jich ſbožo. Haj, ſu tola dženža jich wjele wjele, kij njemóže hiſcheze k temu niſtnej pucžowac, hdžek jich lubi ſpja. Wonſach w krafach naſchih njeſcheczelow wotpočuju naſchi ſemſki wojowarjo — abo tam w hukobim morju.

Ach kaſ dyrbi to žaloznje bhež, hdžek cžlowjek potom nikoh wjazy nima, kij by jeho troſhtowal, kij by ſahojil tu roſlamani wutrobu. Ach, kaſ dyrbi to žaloznje bhež, w tajſich czaſach potom teho wjazy niſnac, kij je ſwojeho lubeho kyna poſkaſ, ſo by wón ſahojil roſlamane wutroby. Haj, my kſchecziſenjo ſnajemy tu muſi, kotrež psches naſch czaſ dže, hdžek ſo kaſ hukto woka: „do Boha wjazy njewerja, dokeſ ſe runje mój kyn wumrēt“. Něwerno, moji lubi, na Bohu dwělowlac, haj, na Bohu ſadwělowlac, to dyrbi to najžalostniſche ſa cžlowjefka bhež, to tola potom rěka, nikoho wjazy njeměc, fe kotremuž ſo džeržec mōžem.

To je tola ſ zyla ta muſa naſchego czaſha, ſo ludžo hnidoſna Bosy ſadwěluja, hdžek woni ras Bože pucze njeroſumja, ſo ludžo tu twjerdu wěru wjazy nimaſu: Boh ſedži w regimencze, a wschitko k dobremu kónzej powjedze. To je ta muſa w naſchim czaſhu, ſo cžlowjekojo Jeſuha wjazy niſnaja, a potajſim tež wjazy niſnaja, kaſ je Boh tón ſenjes krvet lubowal, ſo woni ſwojeho jeniczkeho narodženeho kyna na ſemju poſkaſ. Haj, cžlowjekojo naſchego czaſha ſ zyla wjazy ſmuczeni njejſu, tón pucz khodžic, kaſ je naſch ſenjes a ſbóžnik Jeſuha khodžil tón pucz na Golgathę, mjenujzny praweje wěry do Božeje luboſče, kaſ tam Jeſuſ.

Haj, wý ſrudni wschitz, to je kſcheczijska wěra, a to je nam naſch ſenjes Jeſuha předowal, ſo mōžem ſo ſpuschecic ſa Boži luboſče, hdžek tež cžeminoſeſ wokoſo naſh knježi. To je naſch wěra, ſo my w ſrudnych a cžemnyh czaſach to kaſ cžinim, kaſ je naſch ſbóžnik to w ſabrodze Gethſemane naſtucil, kolen ſhibowac ſa w krafnym doměrjenju do Boha ſo modlic: niz moja wola, ale twoja wola ſo ſtań.

Haj, ty macjer, kij by twojeho jeniczkeho kyna we mójnje ſhubila, abo ty žona, kij by twojeho lubeho muža na woſtarju wótznego kraja woprowac dyrbiſa, haj wý wschitz, kij wý ſprózni a wobceženi ſeže, teho dla je naſch ſenjes Jeſuha poſchischoſ, ſo by naſche roſlamane wutroby ſahojil. To je wón naſh naſtucil wěric: Moje živjenje a ſbože ſteji w Božeje ruzh. Kaſ ja nětlo wumru, to je wscho jene. Hacž ja nětlo wumru jaſo

proſcher, abo w krafnym paſte, hacž mje ta ſmjerč runje hnidoſna wot tuteje ſemje přec ſoſmje abo hacž mam hiſcheze doſhe živjenje. Ja wěru: jako kſcheczijan padnu potom ſaſo wrózco do rukow mojeho Wótza w njebjieſach.

To je naſchá wěra, to chze naſch ſenjes a ſbóžnik naſh naſucžic. Teho dla je Boh tón ſenjes jeho poſkaſ, ſo by khudym předowal to evangeliſon a ſahojil roſlamane wutroby. Jeſuſ je pschi kóždym, kij ma wobcežemu wutrobu a chze jeho ſahojic.

Bohužel ſo kaſ wjele ſuda njecha ſahojic dac, dokeſ k Jeſuej wjazy njeñdu. A tola je jenož Jeſuſ lěkar ſa tych wobcežených dufchow. Schto pomha khoremu cžlowjefej, hdžek jemu my kſchecziſenjo ludžom praſimy: džicje k lěkarjej naſchih dnu praſiſh, ſo dyrbi k lěkarjej hic, a wón tola njeñde. A kaſ hukto ſchow, a woni tola njeñdu.

Maſch tež ty roſlamani wutrobu, luby kſchecziſenjo? Tež k tebi chze Jeſuſ pschińc. Wěſch ty, kaſ Jeſuſ pschińdze? Zvle njeležo a cžich ſu wón potom k tebi pschińdze, hdžek ty ſu ſ twojej dufchu. Jeſuſ potom k tebi pschińdze, hdžek ſo w k njeñmu modliſh. Haj modlimy ſo k Jeſuſej, potom budžem ſu wſchitz tež w naſchih ſrudnych czaſach hiſcheze naſhonic, ſo wón hiſcheze živu je a ſo wón nam hiſcheze dženža pomha. A ſo mōže wón hiſcheze dženža roſlamane wutroby ſahojic.

Hdžek my Jeſuſa w modlitwje pschińmym, potom njech ſo wschitko roſlamia w živjenju, potom njech wschitke naſche hnadiji ſo ſkónzija, naſchá wěrjaza wutroba ſo njebudže ſenje roſlamac. Potom džerži naſchá dufcha kóždym dženž Bože ſtipicze we ſwiateſ, murnej modlitwje: Jeſuſ, mój ſbóžnik, je hiſcheze dženža živu.

Orje je krafna wěz, ſczerpliw bhež a na pomož Boha twaric. Sczerpliw bhež! To kóždym njemóže. Sczerpliw bhež, to rěka, to brěmjo, schtož je Boh tón ſenjes na naſh poſožil, njesci, kaſ doſho, hacž wón jo ſaſo wote mnje njewoſmje. Wón budže hižom to brěmjo ſaſo přec ſwac, hdžek je ſwój ſkut na tebi ſkutkowal.

Kaſ hukto je Boh tón ſenjes dyrbiſ ſ nami ſczerpliw bhež. Njeđyrbimy my nětko tež ſ nim ſczerpliw bhež a kaſ doſho cžakac, hacž mōže ſ twojej pomož ſaſo tež k tebi pschińc. We muſy chze Boh tón ſenjes ſwoje ſkutkowanje na tebi ſkutkowac.

Budž ſměrna, ſuba dufcha, twoje živjenje dyrbi hiſcheze krafne bhež, ſo ſo ty jónu hiſcheze twojemu Bohu džakujeſch ſa cžezke brěmjo, kotrež je wón na tebi poſožil.

Budž ſměrna, ſuba wobcežena dufcha; pschetož tón Wótza w njebjieſach je ſwojeho kyna poſkaſ, ſo by khudym poſchischoſ to evangeliſon, a ſo by ſahojil roſlamane wutroby.

Hamjen.

A. W. w ř.

Boh tón ſenjes je naſchá ſylnosc, naſch troſcht a nadžija!

Hlók: Ne Boh mój pscheczel ſa mnje atd.

Schto wutroba ſo ſrudžiſh? — Cži ſrudžba njeſomha. — Eſo jeno pramje ſrudžiſh, hdžek je to poſuta! — Wſchón kſchic, wſchón twoju ſrudžbu, Boh ſam cži poſoža! — Daſ je nam krafni wnežbu — Na pucz do živjenja!

Sſo njetyſh, dufcha ſprózna, — Twar jenož na Boha! — Sa tebi je bije Wótzna, — Ta ſmilna wutroba, — Boh njeopusiſeži teho, — Kij jom' ſo doveri! — Cže wumože wot ſeſho — We ſwojej hodžinje.

Hdžek wſchó ſte tebi je ſima, — Cže týſchi hubenſtwo, — Dha tola tu móz nima, — So by cže ſkaſylo. — Twój ſbóžnik tebi widži, — Hdžek placzeſh, žarujeſch — Sſo k tebi ſ hnadiu bliži, — Hdžek jenož k njeñmu džesč.

Wschu staroſež, wſchitku nufu, — Kſchiž, boſoſež, ſrudobu, — Tu duſchu ſpróznu, khudu, — Tu ſtyſku wutrobu, — Wſcho rjeſ a wuſkorž Bohu — We ſprawnej modlitvi — Eſej wu- proſh pomož nowu, — Boh proſtow wuſklyſhi!

O pſcheſtań kylſy ronicz — We kwojeſ ſrudobi — B'djeſch Božu pomož ſhonicz, — Eſy živý we wěri. — Naſ ſvjedče živa wěra — Do kraſnoph' dobyčza — A Jeſuſowa kwořu — Do wěcznoph' živjenja!

Sſo porucz Bohu kwořu! — Joh' lubuj ſ wutrobu, — O njerudž ſo pſches měru — Wo czejkim czerpjenju. — Tak wulka muſa njeje, — Naſ wſchehomiozny Boh — Wſcho ežini ſ tobu derje, — Hdzej ſ njemu modliſch ſo.

Ach porucz Bohu kwořu — Wſchon ſwoj kſchiž, ſrudobu — ſe njehablatej wěru — Měj ſ njemu dowěru! — Boh Wotz je naſha pomož, — Da ſtruchlym kroblivoſež; — Naſ ſe wſchei ruſy wumoz — B'dje Boža wſchehomoz!

Boh žanoh' njeſopuſcheži, — Kiz twari na njeho; Nam hréchow ſchtraſu ſpuſcheži — Dla kyna kwojeho. — Schtož we wěrje Joh' prokyſch, — Mot njeho doſtanjeſch, — Hdzej w wutrobi Joh' nokyſch, — Joh' hnadiž wostanjeſch.

Twar, kſcheſcijanska duſcha, — Na Boha Wierschneho! — To ſ jeho ežeczi kluſcha, — So na njoh' twarisch wſcho. — Budž jeno ežicha ſ Bohu, — Wón pſchiñdže ſ pomožu! — Wěr jeno ſeho kłowu, — Tom' podaj wutrobu.

Ta wěczna luboſež Boža — ſe nam hlaſa ſ njebježow! — To ýrko wſcheho ſboža — Chze wumoz hréchníkow! — Boh nad nami ſo kſili — We kwojeſ ſuboſeži, — Troscht kraſnph ſobudželi, — Wſchech ſrudnihch ſwojeſeli!

Snutſkowne miſionſtwo

pſchiñdže nětko naſymu ſ nowej proſtow wo wopor ſ pomož ſnutſkowneho miſionſtwo. W kwojim měſacnym ſopjeňku „Bausteine” wosſewja ſaſtupjeſtvo naſcheho ſaffleho ſnutſkowneho miſionſtwo teho dla ſzehowaze napominanje a namokrjenje na wſchech, kotsiž ſpóſnaja tu wulku nufu, w kotrejž naſch lud, a te wulki strach, kotrej jemu hroža, dyrbiſkoſi ſnutſkowne miſionſtwo kwoje dželo abo wulki džel tuteho ſložiež. W ežile ſa auguſt-september ežitamy:

„Pomhajče ſo modlicz! Bratſja a ſotry! W kluſinje, do kotrejež pſacziwoſež naſchich pjenjes ſpadnje, dyrbi ſo pote- piež a ſatepicž tež ſlutki luboſeže naſcheho ſnutſkowneho miſionſtwo, njepſchinježuſi kſcheſeženjo naſcheho ſaffleho luda ſaſo wo- por ſa ſnutſkowne miſionſtwo!

My trjebamy — a pſchi tym hiſcheze niſko ſiczymy — ſa pſichodne měſazym na 8 milijonow hríwnow!

Jeſuſa dla, pſchichoda naſcheho luda dla, tych njelicžomnych bědných, hubjených, epileptiskich, khorych, kripawych, padnjenych a woſ padnjenja woſrožených dla, dyrbimy ſebi ſwericz, ſ tutomu druhemu miſionskemu woporej namokrjecz.

Boradžiež móže ſo nam tutón ſwaſliw poſpýt jeno, hdzej ſo wěrjazym modlaſym w jenej myſli ſ jeho podpjerje wo modlitwie ſednoſza! Boha prokyſch a člowjetow prokyſch, woboje je nufne! To modlenje je paſt to prěnje a wažniſche!

My chzemym ſo tu ſpuſchczeč na kłowo naſcheho Gbóžnika: „Jeli ſo ſtaj dwaj mjes wami pſches jene na ſemi, njeh je, ſchtož chze, ſo chzetaj prokyſch, to dyrbi ſo jimaſ doſtač ſot mojeho Wotza w njebježach.” (Matth. 18, 19.)

My pſchiwokam wſchém modlaſym: Modlze ſo ſ nami jomu ſa thdžen (a to wutoru wjecžor):

1. wo to, ſo Boh kwojeje ežecze dla njebu daſ tradacž a ſahinhež ſlutkam luboſeže mjes naſchim bjeſbóžnym a luboſeže parowaznym narodom, ně, ſo by wjele bóle je ſpěchowal a ſ nowa ſcheje herbſkeje rěče a ſ doboru ſongenialnu pobožny duch. —

ſ roſtvičžu wjedl ſ dopolaſej teho, ſo je živý a ſo ſo ſ ludej wuſnawa. („Knejeze wupſcheſtreſtva ſwoju ruku a wopokaž we ſlutkach luboſeže ſwoju móz!”)

2. wo to, ſo by tón ſenjeſ ſwojeje ſmilnoſeže dla na tych hubjenych hlaſat, kotsiž we wuſtawach ſnutſkowneho miſionſtwo namakacu woſhlaſanje, woſhlow a poſo abo tola chzedža tam tole namakacž. („Knejeze, ſpožež wſchitkim hubjenym ſmilne woſhlaſanje!”)

3. wo to, ſo by tón ſenjeſ ſwojeje kwořy dla ſwoj kſcheſcji- janski lud ſ duchom luboſeže prěnjeho kſcheſcijanstwa pſchedutval a tutón wopor ſa miſionſtwo ſa naſtoru wužil, ſbudžowacž nowe mozy luboſeže! („Knejeze, woczežnú ſwoj lud ſa ſwoju luboſež!”)

My wěrimy! My ſo modlimy! Pomhajče woſ wſchitzym, kiž wěricže, ſo modlicz!”

Podpiſane je tuto namokrjenje woſ ſhromadneho pſched- ſtejſicžetwa ſa ſnutſkowne miſionſtwo w Saffkej.

Kroczenje ſi Khrystuſom.

Kow ſerbski pſchelozk Domascha Kempenskeho.

Naſchim ežitaram porucžany najnaležniſcho nowu nobožnu knihu, kotrež je katolſki ſerbski ſarař Libſch w tuthym ſeče wudaſ. Je to pſchelozk ſławneje knihu Domascha Kempenskeho: Kroczenje ſi Khrystuſom.

Tuta knihu je ſo ſtajnje tež woſ evangeliſtich kſcheſcijanow wulzy ežecžila, dofeſl ſ njei rěči naſhluſcha ſnutſkowna po- božnoſež. A wulki wliw je tuta knihu ſa ſbudženje noweho po- božneho živjenja měla. Ekalz Terſteegen je ju pſchelozk a wulki lubowal. W jeho hnuſazym ſpěvach klineži dobra pobožnoſež. — Karl von Haase mijenuje ju najrjeñſhu kwořku, kotrež je we klóſchterskej ſahrodze narofka.

Eſi krócz je ſo tuta we ſacžanské rěči wudata „ſloſa knihu” hižo woſ evangeliſtich Čerbow pſchelozka, a to 1845 woſ Jana Wanaka na namokrjenje Budyschſteho ſarařa Žakuba, 1847 woſ Handrija Penzka, kiž hižo dwě ſeče poſdžiſho jako duchowny ſerbskich wuežahowarjow w Berlinje nahle ſemrě a 1852 woſ kantora Jana Bartka. — Woſ tuthym běſche Handrij Penz drje najbóle ſa tajke nadobne dželo wobdarjeny a woſołany. Wanakowym pſchelozk wuřidže w diwěmaj wudawkomaj, ſnamjo ſa to, ſo je ſo knihu tež woſ evangeliſtich Čerbow rady ſupowala. Majradſcho bých tu ſ nowa wotcžiſhcečz daſ predyrěč, kotrež Arnoscht Bohuwer Žakub Wanakowemu pſchelozkej ſobu dawa, ſo by jón porucžil. Wón dopomni ſo teho, ſo je tež Marežin Luther tutu knihu jara kwalif a praji, ſo ſa ſwiatym pízmom žeane ſepeče a wužitniſche knihu njeſzu, dýgli tele, a ſo budže kóždy ſbóžny, kiž kwoje žimjenje po tym wopſchijecžu tuthym knihu wjedze. —

Wanakowym pſchelozk je datono roſpſchedath, ale tu a tam namaka ſo hiſcheze w herbſkikh domach.

Naſchi katolſzy herbſzy bratſja ſu hižo w ſeče 1823 pſches Tezelina Měta herbſki pſchelozk tuteje knihu doſtali. Nimale 100 lět po tuthym pſchelozku je katolſki ſarař na wuměnku Žuriš Libſch knihu zyle ſamostatnje ſ nowa ſ ſacžanského pſchelozk.

Je to potajkim pſatym herbſki pſchelozk. Naſch maſh herbſki lud njetrjeba ſo ſavěſče pſched druhimi ſkhowacž. —

Woſebje naſchim ſdželanthym budže nowy pſchelozk najwjetſche woſchewjenje.

Je ſavěſče bjes ſbytka doſpołny, — haj ſlažiſki. Njemóžu wěricz, ſo ſo pſchetrjeſhiež hodži. —

Poſhadža woſ knjeſa, kohož wſchitzym, evangeliſz y a katolſz y jenak lubujem y a ežecžujem y, kiž je ſ doboru wulki miſchtr na ſcheje herbſkeje rěče a ſ doboru ſongenialnu pobožny duch. —

Kniha „Kroczenje sa Chrystusom“ je češka kniha, njenomžich ju spěchňuje a vjele na jedyn ras čitacž a to tež njedyrbíšč, pschetož myſle žu tak hřiboke, tak čežke, druhdy tak rasne, i o dýrbíšč je ve ſebi pschezo ſažo roſmyſlícž.

Hdýz Libšchowý pscheloz f ſac̄anskim pſchirunam, njenomžu žo dodžitvacež, tak jara wón ras originala dozpěje. — Schtóz hacž dotal žadyn herbiſki pschelozér — a njewém tež hacž žadyn němſki — dozpíl njeje, to je ho jemu radžilo. Wón je ſmutskowny rhythmus myſli ſacžul a herbiſy wuprajil. Kniha „Kroczenje ſa Chrystusom“ je injenujā wulka bažen — wulki hymnus — niz drje we hronach, ale we myſlach, kiz ſo wopjetuju, pſchemenja, ſnapſchecziwja kaž we starotestamentſkých pſalmach. —

Kniha ſklucha do věžnych knihov, kiz kóždemu čitarjei bohate žohnowanje pſchinježku a nihdý ſo njeſtarja.

Prof. Ota Wiežas.

Tak mała!

W starym měſeče Athenach blyſchczesche ſo marmorowym templ, kiz bě pſchibohej Zeuſej poſivjeczenn. Templ je dawni roſlamany; jenož 16 ſtolpov tuteho kražneho twara hischeze dženža bliſko pſchi ſebi ſteja. Krich dale mot nich tež tſi druhé ſtejachu, ale jedyn ſ nich je ſo pſched 40 lětanii we wichoratej nožy kypný. Schto pak bě pſchicznia jeho kypnjenja? Wichor! Tola tež najkylniſchi wichor njebudžiſche jenii nicžo ſechkodžit, hdý by mała mrowja ſ pſchicznui njebyla. Ta běſche delka na ſtolpje džerku namakała a bě dale do njeje ryła. Tež druhé mrowje běchu pſchikkatale a ſe ſtuicženej pilnoſežu hromadže do ſtolpa ryłe, tak ſo ſkonečnije wulka džera naſta. Šaffad ſtolpa bu podryth a ſtolp pocža ſo khablač. Kas w nožy pak ſtolp padže, kiz běſche lětſtoſki doſho móz wětra pſchětraſ.

Tak mała hacž mrowiczka je, móže wona tola tajki ſtolp ſ padej pſchinjeſcz. Tež někotryžkuli hrěch ſda ſo eži tak mały býč a tola móže wón twoju wutrobu do najwjetſcheho njeboža pſchinjeſcz. To bě jenož male jabluko, kaž kóžde druhé, kotrež ſeba ſe ſchotoma wotschczipny, ale ſ thym ſhubi wona paradis. Někotry člowjek ſebi myſli: mała ſža nicžo njeſchfodži, a tola móže wona wutrobu ſajedojeſcz. Hdý by ſo ty paducha prafchał, ſ cžim je wón ſwoje kradnjenje ſapocžał, by wón eži ſkanuſrjek, ſo bě to někajki pjenježk, kiz vjele hódnoscze njenějeſche, a tola wón jeho ſ wulkemu hrěchej ſawjedž.

Měječe teho dla ſedžblive wóczko na tele mrowje, kotrež ſhedaž ſo do wachich wutrobow dobýwacz!

Zvřeſ a ſtat.

S 5. julijom tuteho lěta bu Herrnhutska bratrowska gmejná mot ſata ſa ſjednoczenſtvo ſjawneho prawa pſchipoſnata. To rěla: S tuthym ſtupi bratrowska gmejna jako ſamostatne na božnne ſjednoczenſtvo do rynka tych druhich tajkých ſjednoczenſtvoſ abo zyrkwojow. Hacž dotal bě ſo wona ſlěhowala na evangelsku krajnu zyrkej. Nowe wožebite tucžazne wobſtejnoscze w naschej republiky ſebi tu roſjažnenje a ſ thym dželenje žadachu. To je prawa a ſwonkowneho ſtejnicha ſta. Smutskownje a we wuſnacžu wostanje nascha zyrkej ſ bratrowskej gmejnu kruče ſwijasana pſches to wuſnacž ſ ſeſuſej Chrystuſej, naſhemu ſbóžniku a pſches to dželo ſa jeho kraleſtvo. Tole je ſo tež mot wobeju ſtron, mot naſcheje krajneje zyrkwe ſaž mot Herrnhutskeje gmejny wožebje wuprajito a wuſběhnuſlo.

S blifka a ſ dalſka.

— Šerbiſki předatſki ſeminar ſa ſtudentow a kandidatorow duchowniſtva ſo lětka mot 21. augusta ſem w Buderezech mot měla.

S Blóžan ſmí ſhonili wo žadlawnym mordaſkim njeſkutku, kotrež bě tam mot ſloſtniſteje ruky roſhorjeny. Bohu džal, ſo ſměmy — ſměmy hischeze — prajicž, ſtaſaja ſo tajke njeſkutku w naſchej Lužiſy a mjes ſſerbam ſorečko. Staru žonu a mačet, kiz je ſamalutka domach, ſ nožom ſakalač, to je njeſkutku, kotrež ma wſchě ſnamjeja ſkaženeho ſloſtniſteho, njehanbicziweho njeđocžinka. A tón čaž, kiz tajkých plahuje — ſtaſaja ſi jich tola po zylkym kraju pſchezo ſažo a ſažo tajkých — dýrbi tež ſkaženy čaž býč. A ſchtó chýb a mohl to přečz?! Tutón njeſkutku ſbudžuje roſhorjenje a bojoſež a to teho dla, dokelž tu naſche wocži widža tu zylu roſnoſež tajkého ſloſtniſtva. A tola je to po prawom wopak ſ tutej roſhorjenocžu pſchi tajkim jenotliwym padže! Tu ſu wohanili a ſranili a morili to eželo jenehſe člowjeka! Kaf vjele, vjele huſežiſho ſo ſtaſa, ſo ſo wohanili a ſranili a morili jena živa dufcha, jena ſ Bohom we wěrje živa dufcha! Kaf husto ſo to ſtanje, ſo trjedi ſloſtniſla ruka ſ nožom do wutroby tak žiweje dufche, ſo do njeje ſaka, doniž wjazy njeſkuſoze. A ta wutroba, to je ta živa wěra, w kotrejž je cžowjek ſ Bohom hromadže živu w duchownym žiwenju. Teho duchownje živého člowjeka mori ſloſtnik a ſ teho duchownje živého bu duchownje morwy. Schto měniſch, plaeži pſched Bohom to duchowne žiwenje we wěrje mjenje, hacž to eželne w krewi a ežele? Abo hinač: Kotry ſloſtnik doſtanje pſched Božim ſudnym ſtolom to bôle ſtamaze wuſhudženie, tón, kiz do mjaſneje wutroby teho ežela trjedi a mordař ſo ſčini aby tón, kiz do wěry wutroby trjedi a tak ſo mordař ſčini? Tutých požledních pak je jich wjazy, vjele wjazy hacž tamnyh! Býchu-li wſchě tajke njeſkutki dufchow-mordařiow tajke roſhorjenje a tajku bojoſež ſbudžowale, kaž tajki mordařſki njeſkutku, kotrež ſo w Blóžanach ſta, njebychmy ſ zylu ſ roſhorjenja a ſ bojoſež ſo wuſhovac̄ mohli. A to by derje bylo! By to ſnamjo ſa to bylo, ſo ma naſch ſud hischeze ſacžueža ſa to, ſo to najkylniſchi w člowjeku, ta dufcha ſ Bohom we wěrje ſwijasana. A drje by to tež bylo teho dla, dokelž by potom naſch ſud ſpóſnał, do ſakteje ſahubu ſpaduje! Potom drje njeby hinač mohl a chýb, hacž ſo ſhabac̄ a ſo wobrožicž ſ ſlepſchemu, ſ Bohu! Potom by ſo kóždy bôle a bôle na ſedžbu braſ, ſo njeby ſameho ſo ſ tajkim mordařſkim njeſkutkom wopanžal! Někole pak je to taſ, ſo dýrbíſh ſebi to praschenje lubicž dacež: Ty, člowjercze, ſy ſebi ty wěſty, ſo twoje žiwenje je cžiste mot wſchego tajkého ſloſtniſtva, wopravobje cžiste? Abo bě ſnadž twoj jaſyl abo twoje ſkowmo mordařſki nol abo běchu twoje ſlutki ſloſtniſke ſalacze? Abo ſy ty ſ twojim cžinjenjom a žiwenjem pomalku mordowal wěryžiwenje dufche bližſcheho? S thym nježměmy ſo ſpoſojež, ſo ſmí roſhorjeni, hdýz tajki njeſkutku ſo ſtanje, a ſo ſobu ponihamy, ſloſtnika ſudníkej pſchepodacž. Ně, tajke ſrudne a ſrudžaze podeřidženie dýrbi naſ ſbudžicž ſ tražowanju, ſo ani mot naſ ſamych, ani mot druhich ſo duchowne mordařſtvo njeſtanwa, ſo tajzy duchowni mordaři ſjelónzuja žiwe dufche! Tajki njeſkutku dýrbi naſ nuſowacž, pſchephtowacž ſwoje cžinjenje a cžinjenje druhich, hacž njenomžo njeſkutku ſawinowacž, a pſchephtowacž, hacž mi hiž ſyliſh a krey jeneje martrowaneje a morjeneje dufche njeſopanžalu ruku a wutrobu! So by ſo tajkého ſedžbowanja ſtaſalo!

— Poſtracžowanje naſtaſka „Wobrash ſ Herrnhuta“ dýrbíſh ſe ſa pſchichodne cžiſlo wročzo ſtaſicž.

— Lijtowanje. Knježa duchowni býlaju ſ tuthym pomínaní, naſtaſki a džela, hischeze njeſapóſkane, ſapóſkacž redatorej. — V. w ſ. ſa 10. p. Tr. — ſ. w ſ. ſa 11. po Tr.

Cžiſcež ſsmolerjez knihičiſhceženje a knihařnje, ſap. družtvo ſ wobmij. rukowanjom w Budyschinje. Samolwity redaktor: ſaraf Wyrgač ſ w Noſacžiſa.